

**Informacja z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na terenie miasta Chełm na lata 2019 – 2023
za 2020 rok**

Spis treści:

I. Wstęp	3
II. Realizacja działań w ramach celów szczegółowych wynikających z Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2019 – 2023 za 2020 rok.....	4
III. Podsumowanie.....	63

Wstęp

W celu stworzenia społecznych, zawodowych i materialnych warunków do podniesienia jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców miasta Chełm oraz ograniczenia zjawiska ich wykluczenia społecznego Rada Miasta Chełm uchwałą Nr V/44/19 z dnia 29 stycznia 2019 r. przyjęła do realizacji „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2019 – 2023”.

Informacja ta obejmuje opis przedsięwzięć podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie miasta w 2020 r., która sporządzona została na podstawie danych liczbowych i informacji przekazanych przez podmioty odpowiedzialne za realizację Programu.

Numeracja poszczególnych działań i wskaźników jest zgodna z numeracją zawartą w „Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm w latach 2019 – 2023”.

II. Realizacja działań w ramach celów szczegółowych wynikających z Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm na lata 2019 – 2023 za 2020 rok

1. Cel : Zapewnienie kompleksowego i zintegrowanego systemu wspierania osób niepełnosprawnych		
Nr działania	Działania	
1.1.1.	Realizacja przedsięwzięć i programów finansowanych ze środków PFRON (np. „Aktywny samorząd”) oraz programów Unii Europejskiej.	<p>Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) będących w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie, w roku 2020 skorzystało łącznie 1 466 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Chełm - na łączną wartość 3 830 379,00 zł z czego: na dofinansowanie kosztów działania 2 Warsztatów Terapii Zajęciowej 1 844 640,00 zł, na realizację pozostałych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej 1 214 714,00 zł, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej 49 684,00 zł.</p> <p>Podobnie jak w latach poprzednich Miasto przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Kwota do wypłaty z tytułu przedmiotowych dofinansowań wyniosła 358 141,00 zł.</p> <p>Realizacja programu „Zajęcia klubowe w WTZ” (Warsztaty Terapii Zajęciowej) - kwota do wypłaty z tytułu przedmiotowych dofinansowań wyniosła 16 200,00 zł.</p> <p>Realizacja programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”- kwota do wypłaty z tytułu przedmiotowych dofinansowań wyniosła 347 000,00 zł.</p> <p>W roku 2020 w Urzędzie Miasta Chełm (Departament Projektów i Strategii) realizowano następujące projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej zapewniające osobom niepełnosprawnym różnorodne formy wsparcia:</p> <p>1) „Budowa niskoemisyjnego systemu transportu w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym”</p>

		<p>współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w ramach Działania 5.4 Transport niskoemisyjny. Projekt realizowany jest w ramach Strategicznych Inwestycji Terytorialnych Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego, w partnerstwie z Gminą Chełm i Gminą Kamień. W ramach projektu planowany jest zakup autobusów niskopodłogowych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W 2020 r. prowadzone inwestycje dotyczyły budowy ścieżki rowerowej i chodnika dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 844 (Miasto Chełm – Gmina Chełm).</p> <p>2) „Chełmski Łańcuch Kreatywności” współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w ramach Działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne. W ramach projektu przebudowano Amfiteatr Kumowa Dolina. Realizacja projektu zwiększyła dostępność do obiektu osobom niepełnosprawnym. Zainstalowano windy dla niepełnosprawnych wraz z podjazdami; dostosowano sanitariaty do potrzeb osób niepełnosprawnych; stworzono bezprogowe ciągi komunikacyjne; wyznaczono miejsca parkingowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Widownia posiada 2502 miejsc o zrównoważonym dostępie widza do osi sceny. Obiekt został odpowiednio oznaczony zgodnie z zasadami zrównoważonego dostępu. W 2020 r. zakupiono oświetlenie i nagłośnienie sceniczne oraz wyposażenie pracowni multimedialnej, tkackiej i rzeźbiarskiej.</p> <p>3) „Dostosowanie sposobu kształcenia do potrzeb rynku pracy – wyposażenie szkół zawodowych i ustawicznych Miasta Chełm” współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w ramach Działania 13.6. W ramach projektu zmodernizowano infrastrukturę kształcenia zawodowego, uwzględniając potrzeby osób niepełnosprawnych. W 2020 r. zakończono</p>
--	--	--

		<p>prace remontowe w budynku dydaktycznym Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. Kazimierza Andrzeja Jaworskiego. Dodatkowo szkoły i placówki kształcenia zawodowego tj.: Zespół Szkół Technicznych im. Generała Bohusza – Szyszko, Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chełmie im. 24 Pułku Artylerii Pancernej, Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. Kazimierza Andrzeja Jaworskiego, Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 im. ks. Stanisława Staszica, Centrum Kształcenia Praktycznego w Chełmie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego im. B. Prusa zostały wyposażone w sprzęt i urządzenia do kształcenia zawodowego w inteligentnych specjalizacjach.</p> <p>Wsparta infrastruktura dostosowana jest do potrzeb osób z różnymi formami niepełnosprawności, w przypadku kiedy nie ma przeciwwskazań do wykonywania danego zawodu przez osoby niepełnosprawne. Wyposażono pracownię hotelarską, gastronomiczną, cukierniczą oraz pracownię analizy żywności w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. Kazimierza Andrzeja Jaworskiego. Projekt będzie realizowany także w 2021 r. (zakup sprzętu i urządzeń do kolejnych pracowni zawodowych).</p> <p>Program wyrównywania różnic między regionem III w obszarze D projekt „Nowy bus większe możliwości” realizowany przez Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie.</p>
1.1.2.	<p>Wsparcie indywidualne osób z niepełnosprawnością oraz wsparcie funkcjonowania rodzin osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania rodziny.</p>	<p>Indywidualne konsultacje Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie z osobami z niepełnosprawnościami, które zgłaszają się po poradę - bezpośrednio oraz online. Indywidualne poradnictwo dla osób, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności. Można stwierdzić, że prawie każda osoba niepełnosprawna, która otrzyma orzeczenie o niepełnosprawności - korzysta</p>

		<p>z porady w zakresie możliwości korzystania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z uwagi na szerzące się zagrożenie związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa oraz wprowadzone obostrzenia konsultacje społeczne ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, w tym spotkania w szkołach zostały zawieszane.</p> <p>Zapewnienie uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy (ŚDS) dostępu do usług psychologicznych oraz świadczeń zdrowotnych. Z usług psychologa uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy korzystają dwa razy w tygodniu, mają zapewnioną możliwość udziału w terapii indywidualnej i grupowej. Pomoc pracownika socjalnego Środowiskowego Domu Samopomocy w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych i bytowych. Planowanie uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy wizyt w gabinetach zabiegowych, u lekarzy rodzinnych oraz lekarzy specjalistów. Planowanie wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego. Towarzystwo w planowanych wizytach m.in. w Poradni Zdrowia Psychicznego. Koordynowanie i pomoc uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w załatwianiu spraw w urzędach, placówkach ochrony zdrowia, sądach, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, bankach, współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie i innych instytucjach, występowanie z wnioskami w sprawach przyznania różnych form pomocy, wypełnianiu niezbędnej dokumentacji do załatwienia sprawy. Prowadzenie rozmów indywidualnych z uczestnikami i potencjalnymi kandydatami na uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy (wizyty domowe, podczas przebywania uczestnika w oddziale psychiatrycznym). Utrzymywanie stałego kontaktu z rodzinami uczestników (kontakt osobisty i telefoniczny). Kompletowanie i prowadzenie niezbędnej dokumentacji socjalnej uczestników (pisanie wniosków, podań).</p>
--	--	---

		<p>Udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, urzędowych i socjalno-bytowych. Prowadzenie poradnictwa o przysługujących świadczeniach i formach pomocy. Pogłębianie integracji z najbliższym otoczeniem i rozwijanie kontaktów ze środowiskiem. Wspieranie uczestników w czasie zawieszenia zajęć stacjonarnych. Prowadzenie poradnictwa o przysługujących świadczeniach i formach pomocy również wynikających z braku możliwości fizycznego uczestnictwa w zajęciach na terenie ośrodka w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2. W zakresie pomocy w dostępie do świadczeń zdrowotnych pracownik socjalny Środowiskowego Domu Samopomocy uzgodnił 30 wizyt w gabinetach zabiegowych, 37 wizyt w specjalistycznych poradniach. Ponadto odbywały się spotkania z rodzicami i opiekunami uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy – w zależności od potrzeby, osobiste rozmowy dyrektora i personelu ośrodka z rodziną podopiecznego.</p>
1.1.3	Wspieranie funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej.	<p>Działalność warsztatów, w 90 % finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, kwota dofinansowania z tego źródła w roku 2020 wyniosła 1 844 640, 00 zł., pozostałe 10% dofinansowania pochodziło z budżetu Miasta Chełm – kwota: 204 960,00 zł.</p>
1.1.4.	Dostęp do bezpłatnych usług prawnych.	<p>Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej z dnia 5 sierpnia 2015 r. nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku. Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz</p>

		<p>osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.</p> <p>Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej usytuowane są przy Placu Niepodległości 1 w pok. 142. Budynek dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. W związku z zagrożeniem epidemicznym osobiste udzielanie porad prawnych w Punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie miasta Chełm może zostać zawieszona. Wówczas poradę prawną można uzyskać za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (telefon, e-mail).</p>
1.1.5.	Monitorowanie potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie usług wspierających.	<p>Ewaluacja programu „Aktywny samorząd” - analiza potrzeb w zakresie zadań realizowanych w ramach programu. Moduł I i Moduł II. Raport ewaluacyjny za rok 2020 – dołączony będzie do sprawozdania w X 2021r. – zgodnie z zasadami przedmiotowego programu.</p> <p>Wśród uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzona jest praca socjalna polegająca na pomocy w załatwianiu spraw osobistych, finansowych oraz kontaktach z rodzinami i instytucjami.</p> <p>Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie monitoruje osoby niepełnosprawne w zakresie usług wspierających.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
1.3.1.	Liczba osób korzystających z dofinansowań ze środków PFRON oraz dofinansowań z Unii	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych otrzymało łącznie - 1 466 osób.

	Europejskiej.	W ramach programu wyrównywania różnic między regionem III w obszarze D projekt „Nowy bus większe możliwości” realizowanego przez Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie skorzystało 34 osoby.
1.3.2.	Liczba wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	Wolontariusze - 10 Usługi opiekuńcze - 296 Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 14
1.3.3.	Liczba osób uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej.	90 osób łącznie w dwóch Warsztatach Terapii Zajęciowej
1.3.4.	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z bezpłatnej pomocy prawnej.	W 2020 r. z nieodpłatnej pomocy prawnej skorzystało łącznie 561osób. Nie były prowadzone statystyki w zakresie osób z niepełnosprawnością korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej.
1.3.5.	Liczba osób objętych monitoringiem.	79 osób w ramach programu „Aktywny Samorząd” 54 uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym monitorowano bezpośrednio 16 uczniów, pośrednio 140 uczniów.
Cel 2. Rehabilitacja zawodowa i zatrudnianie osób niepełnosprawnych oraz przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.		
Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
2.1.1.	Realizacja pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych oraz	1.Monitorowano rejestrację osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w celu dopasowania form pomocy dla poszczególnych

	<p>szkolenie i przekwalifikowanie osób uprawnionych.</p>	<p>grup.</p> <p>2.Prowadzono indywidualne poradnictwo zawodowe - objęto 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z miasta Chełm poradnictwem indywidualnym.</p> <p>3. Kierowano osoby niepełnosprawne do pracy na oferty pracy pozostające w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy, w wyniku tego działania pracę podjęło 60 osób z miasta Chełm.</p> <p>4. W 2020 roku objęto szkoleniem 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne.</p> <p>5.W ramach projektu pt.: „Nowy start – lepsze jutro (VI)” realizowanym w ramach RPO WL 2014 - 2020, Oś priorytetowa 9, Działanie 9.2. – objęto szkoleniem 3 osoby niepełnosprawne z miasta Chełm.</p> <p>6.Upowszechniano informację o 6 projektach współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zadania Środowiskowego Domu Samopomocy mają na celu przede wszystkim przywracanie osobom z zaburzeniami psychicznymi radzenia sobie w sytuacjach życiowych na najwyższym z możliwych poziomie. Stwarzanie możliwości do rozwoju osobistego. Mobilizowane uczestników wysoko funkcjonujących, do podjęcia pracy zarobkowej.</p>
2.1.2.	<p>Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i</p>	<p>Osoby niepełnosprawne nie były kierowane na szkolenie wymagające specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.</p>

	społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.	
2.1.3.	Promocja i organizacja instrumentów rynku pracy dla osób uprawnionych, w tym doradztwo organizacyjno - prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.	<p>1) Organizowano miejsca staży dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 osoby bezrobotne niepełnosprawne w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (V)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020, Oś Priorytetowa I, Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.1 - 10 osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ramach projektu: „Nowy start – lepsze jutro (VI)” realizowanym w ramach RPO WL 2014 - 2020, Oś priorytetowa 9, Działanie 9.2. - 8 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. - 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne w ramach środków Funduszu Pracy. <p>2) Organizowano prace interwencyjne dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Pracami interwencyjnymi objęto 2 osoby z miasta Chełm. Ponadto 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna podjęła zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie.</p>
2.1.4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.	1. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi, fundacjami w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w rekrutacji do projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych. Upowszechniano informację o 6 projektach współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych. W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3-

		<p>4 miesięczne staże.</p> <p>2. Współpracowano z Centrum Integracji Społecznej w Chełmie w ramach zawartego „Porozumienia o finansowaniu świadczeń integracyjnych przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz składek na ubezpieczenie społeczne od tych świadczeń ze środków Funduszu Pracy”.</p> <p>3. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacja Integracja w Warszawie bezpłatnie rozpowszechniano magazyn „Integracja”, który skierowany był do środowiska osób niepełnosprawnych, ich rodzin oraz do osób działających zawodowo na rzecz ludzi niepełnosprawnych. Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie otrzymuje w/w magazyn kwartalnie – 50 egz.</p> <p>4. Kontynuowano porozumienie z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Chełmie w sprawie współpracy na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (niepełnosprawnych) do 25 roku życia.</p> <p>5. Realizowano porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie w sprawie wzajemnego informowania się o planowanych działaniach wobec osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych.</p>
2.1.5.	Współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów.	W 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przyznał renty szkoleniowej.
2.1.6.	Współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.	Informowano osoby niepełnosprawne podczas wizyt u pośrednika pracy o możliwości zgłaszania do Państwowej Inspekcji Pracy kontroli stanowisk pracy i ewentualnych nieprawidłowości z zakresu zatrudnienia.

Wskaźniki osiągnięcia celu:		
2.3.1.	Liczba osób niepełnosprawnych, które znalazły zatrudnienie w ramach działań Powiatowego Urzędu Pracy.	60 osób – Powiatowy Urząd Pracy 2 uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy
2.3.2.	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach.	4 osoby (ze środków pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy)
2.3.3.	Liczba osób zgłaszających się do doradców w celu opracowania wniosków.	0
2.3.4.	Liczba skontrolowanych stanowisk pracy, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	brak danych z Państwowej Inspekcji Pracy
2.3.5.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób.	6
3. Udostępnianie przestrzeni publicznej przez likwidację barier architektonicznych, w tym w obiektach użyteczności publicznej		

oraz likwidacja barier w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
3.1.1.	Likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej, planowania przestrzeni miejskiej uwzględniając zasadę uniwersalnego projektowania.	<p>Remont schodów wejściowych i podjazdu dla niepełnosprawnych w Przychodni Nr 2 przy ul. Połanieckiej 11 w Chełmie.</p> <p>W ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa transgranicznej infrastruktury drogowej Chełma i Łucka” realizowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 wspólnie z partnerem zagranicznym - Miastem Łuck (Ukraina) w 2020 r. poniesiono wydatki związane z przebudową ulicy Kolejowej w Chełmie na odcinku od Al. marszałka Józefa Piłsudskiego do ul. Przemysłowej. Prace przewidywały m. in. budowę przejść dla pieszych oraz podjazdów do nieruchomości dostosowanych dla osób z niepełnosprawnościami – Departament Projektów i Strategii Urzędu Miasta Chełm.</p> <p>W dokumentacji projektowej opracowanej dla „Przebudowy drogi krajowej nr 12 w granicach administracyjnych miasta Chełm”, przy przejściach dla pieszych i przy zatokach autobusowych, przyjęto rozwiązania architektoniczne zapewniające warunki do poruszania się osób na wózkach inwalidzkich, polegające na obniżaniu w ich obrębie krawężnika do poziomu bezpiecznego podczas poruszania się osób z pomocą wózków inwalidzkich oraz zastosowano płyty chodnikowe z wypustkami, które po nadeptnięciu informują niewidomych i słabowidzących o zbliżaniu się do miejsc wymagających szczególnej uwagi i ostrożności. Poprawne wykonywanie tych elementów pasa drogowego jest kontrolowane przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Planuje się, że inwestycja zostanie ukończona w czerwcu 2021 roku – Departament Architektury, Geodezji i Inwestycji.</p>

		<p>W 2020 r. Urząd Miasta Chełm z myślą o osobach z niepełnosprawnościami zakupiło taśmy ostrzegawcze na schody (11 sztuk). Zostały one przyklejone do schodów w budynkach urzędu, które służą do wyraźniejszego zaznaczenia barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (niedowidzących, czy też osób z ograniczeniami ruchu).</p> <p>Wyznaczono parkingi dla osób niepełnosprawnych przy Szkolnym Schronisku Młodzieżowym, Bursie Szkolnej i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie.</p>
3.1.2.	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.	Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, np. przystosowanie łazienki, likwidacja progów, podjazd dla osoby niepełnosprawnej – 31. Średnie dofinansowanie wyniosło około 6 000,00 zł.
3.1.3.	Likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się.	<p>Informacje przekazane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie:</p> <p>Likwidacja barier w komunikowaniu się – 64 (zakup komputerów). Średnie dofinansowanie wyniosło około 3 000,00 zł.</p> <p>Likwidacja barier technicznych - 4 (zakup podnośnika). Średnie dofinansowanie wyniosło około 3 638,00 zł.</p> <p>Na stronie internetowej Przedszkola Miejskiego Nr 8 w Chełmie zainstalowano aplikację Accessibility Tools .</p> <p>W budynkach Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie wykonano wizualną informację na temat rozkładu pomieszczeń.</p> <p>W 2020 r. Urząd Miasta Chełm z myślą o osobach z niepełnosprawnościami zakupiło płyty z plexi (3 sztuki), gotowe osłony na biurko (8 sztuk) służące do komunikacji osobistej m.in. z osobami niepełnosprawnymi.</p>

3.1.4.	Likwidacja barier transportowych.	Cały tabor jaki posiadają Chełmskie Linie Autobusowe jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.
3.1.5.	Rozwój i modernizacja placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	Zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 r. w roku 2020 został wyznaczony koordynator do spraw dostępności, a także został powołany Zespół do spraw dostępności w Mieście Chełm. W każdej jednostce organizacyjnej Urzędu Miasta Chełm/spółce komunalnej zostały wyznaczone osoby odpowiedzialne za dostępność w swojej jednostce. Zgodnie z przedmiotową ustawą koordynator do spraw dostępności przygotowuje i koordynuje plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z minimalnymi wymaganiami służącymi zapewnieniu dostępności określonymi w w/w ustawie.
3.1.6.	Monitorowanie potrzeb mieszkańców w zakresie dostępności przestrzeni publicznej.	W 2020 roku, w ramach zadań Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Chełmie przeprowadzono około 12 rozmów w sprawie dostępności przestrzeni publicznej oraz 5 porad w zakresie składania stosownych wniosków w ramach programu "Wyrównywanie różnic między regionami" - realizowanego przez Urząd Miasta Chełm.
3.1.7.	Zwiększenie dostępności transportu publicznego.	Osoby niepełnosprawne mają obecnie ułatwione korzystanie z komunikacji miejskiej dzięki posiadanym przez Chełmskie Linie Autobusowe (CLA) autobusom niskopodłogowym z platformami umożliwiającymi wjazd wózkami inwalidzkimi, z przestrzenią pozwalającą na swobodne manewrowanie i umocowanie wózka na czas podróży, z funkcją tzw. „przyklęku” oraz z przyciskami sygnalizacyjnymi dla potrzeb takich pasażerów. Chełmskie Linie Autobusowe zapewniają też bliski dostęp do przystanków poprzez kursowanie autobusów przez ulice osiedlowe.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		

3.3.1.	Liczba przedsięwzięć inwestycyjnych, remontowych, budowlanych.	Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie - 1 Urząd Miasta Chełm -2 Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie - 3
3.3.2.	Liczba zlikwidowanych barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.	31
3.3.3.	Liczba zlikwidowanych barier technicznych i w komunikowaniu się.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie– 68 Urząd Miasta Chełm - 1 Przedszkole Miejskie Nr 8 w Chełmie - 1 Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie - 1
3.3.4.	Liczba autobusów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	34 sztuki (cały posiadany tabor CLA).
3.3.5.	Liczba nowo powstałych/zmodernizowanych placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	Zgodnie z planem działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami modernizacja placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych nastąpi w latach kolejnych (zgodnie z harmonogramem prac).
3.3.6.	Liczba uzyskanych informacji od mieszkańców miasta dot. potrzeb mieszkańców w zakresie	12 informacji uzyskanych od mieszkańców

	dostępności przestrzeni publicznej.	
3.3.7.	Ilość nowych autobusów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Liczba personelu komunikacji miejskiej w zakresie kontaktu i świadczeniu usług dla osób z niepełnosprawnością.	Nowe autobusy – brak. Liczba personelu Chełmskich Linii Autobusowych w zakresie kontaktu i świadczeniu usług dla osób z niepełnosprawnością – 67.
4. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta Chełm.		
Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
4.1.1.	Realizacja programów profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm, w tym dla osób niepełnosprawnych.	Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie w Chełmie (MSP ZOZ) w 2020 r. realizował: 1. Zadanie w zakresie zdrowia publicznego pod nazwą „Zdrowe czwartki z samorządem”. Ze względu na stan pandemii koronawirusa akcja realizowana była w miejscu publicznym wyznaczonym przez organizatora przed budynkiem Urzędu Miasta Chełm. W akcji udział wzięło 200 osób, którym wykonano pomiar ciśnienia tętniczego krwi, pomiar poziomu cukru i cholesterolu metodą paskową, pomiar tkanki tłuszczowej wraz z obliczeniem wskaźnika BMI, przeprowadzono edukację zdrowotną oraz rozdano ulotki informacyjne. 2. Program profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku 65 +, w którym bezpłatnie zaszczepiono przeciwko grypie 975 seniorów. 3. MSP ZOZ w Chełmie w 2020 r. wykonywał również testy antygenowe dla mieszkańców

		miasta Chełm w zakresie ograniczenia i przeciwdziałania zagrożeniu COVID - 19 oraz testy na przeciwciała COVID-19 dla pracowników instytucji i organizacji z terenu miasta Chełm z grup wysokiego ryzyka w wieku 18 – 65 lat.
4.1.2.	Podejmowanie działań w kierunku wczesnego wykrywania i leczenia chorób.	Akcja informacyjna zachęcająca do udziału w programie profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku 65 + oraz programu profilaktyki chorób układu krążenia realizowanego w ramach działania „Zdrowe czwartki z samorządem” propagowana na stronie internetowej MSP ZOZ w Chełmie, Urzędu Miasta Chełm oraz we wszystkich NZOZ – ach na terenie Chełma.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
4.3.1.	Liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w programach profilaktycznych/liczba Programów.	Liczba programów profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm, w tym dla osób niepełnosprawnych – 1. Liczba wszystkich odbiorców programów profilaktycznych – 975, w tym są osoby niepełnosprawne (nie ma możliwości obliczenia udziału osób niepełnosprawnych w łącznej liczbie odbiorców programów).
5. Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.		
Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
5.1.1.	Organizowanie, promowanie i dofinansowanie integracyjnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.	Dofinansowano 23 zadania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym: spotkania integracyjne, wycieczki, spotkania opłatkowe w sumie skorzystało 712 osób.

		<p>Ze względu na to, iż działalność Środowiskowego Domu Samopomocy, została ograniczona i czasowo zawieszana na skutek panującego zagrożenia wynikającego z pandemii koronawirusa, wprowadzano rozwiązania mające na celu zapewnienie z jednej strony ciągłości działania placówek, a z drugiej kontynuacji wsparcia uczestników domu. Ze względu na obostrzenia sanitarne uczestnicy nie mieli w pełnym zakresie możliwości włączania się w uczestnictwo w spotkaniach i imprezach integracyjnych organizowanych na terenie miasta. W okresach zmniejszonego zagrożenia oraz przed wprowadzeniem na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego uczestnicy ośrodka uczestniczyli w wyjściach do muzeum, brali udział w warsztatach muzealnych, korzystali z wyjść do Aquaparku, relaksowali się w Jaskini solnej „Barbórka”, wychodzili do kręgielni. Dzięki stałej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie miasta Chełm uczestnicy mieli możliwość korzystania ze wszelkich dostępnych form wsparcia oraz udziału w życiu społeczności lokalnej.</p> <p>W Szkole Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie zorganizowano XVIII Powiatowy Festiwal Twórczości „Młody Artysta” – „20 LAT INTEGRACJI W JEDYNCE”. 30 listopada 2020r. odbył się cykliczny konkurs artystyczny skierowany do dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wieku od 6 do 20 lat z terenu miasta Chełm i powiatu lubelskiego. Ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii, konkurs obejmował tylko kategorię plastyczną.</p> <p>W 2020 r. w imprezach kulturalnych, organizowanych przez Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie uczestniczyły grupy osób niepełnosprawnych oraz integracyjne. W gronie odbiorców indywidualnych działalności programowej muzeum były m.in. osoby niepełnosprawne. Zwiedzanie wystaw osób niepełnosprawnych w grupach –</p>
--	--	--

		<p>frekwencja: 16 grup, w tym 162 osoby oraz 6 osób indywidualnie.</p> <p>Muzeum Ziemi Chełmskiej zorganizowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 wystawy stałe, - 15 wystaw stałych, - 2 wystawy plenerowe. <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie były organizowane imprezy sportowe i sportowo – rekreacyjne w formie turniejów, biegów, wyścigów. Organizowane imprezy rekreacyjne promujące aktywność ruchową jako alternatywę spędzania czasu wolnego. W roku 2020 ze względu na sytuację epidemiologiczną COVID – 19 i reżim sanitarny wszystkie imprezy zostały odwołane.</p> <p>Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie brał udział w wolontariacie w Społecznym Ośrodku Rehabilitacji i Edukacji Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja”.</p>
5.1.2.	Wspieranie rozwoju twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych przez prezentacje i promowanie.	<p>Wspieranie rozwoju twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych przez prezentacje i promowanie. Promowanie konkursu plastycznego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na Facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie.</p> <p>Śledzenie ogłoszeń zapraszających i umożliwienie uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie udziału w różnego rodzaju konkursach plastycznych, muzycznych, teatralnych, wystawach i prezentacjach prac. Inicjowanie spotkań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób psychicznie zaburzonych.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie - Zorganizowanie XVIII Powiatowego Festiwalu Twórczości „Młody Artysta” – „20 LAT INTEGRACJI W</p>

		<p>JEDYNCE”.</p> <p>Uczestnicy prezentowali swoje talenty plastyczne w interpretacji tematu „Wszyscy jesteśmy różni, a jednak tacy sami”. Promocja twórczości dzieci miała również miejsce na wystawie pokonkursowej w holu Szkoły Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie, na stronie internetowej szkoły oraz innych mediów społecznościowych placówki. Ukazał się również artykuł informujący o wydarzeniu i podsumowujący wydarzenie w prasie lokalnej i na stronie internetowej szkoły.</p> <p>W 2020 r. Chełmski Dom Kultury był współorganizatorem wydarzeń poświęconych osobom niepełnosprawnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spektakl Teatralny „Dom Spiro Spero”, spektakl zrealizowany w ramach „Akademii Teatralnej ze Zbyszkiem”. W przedstawieniu wzięli udział uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej Prometeusz, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz aktorów Grupy Teatralnej Trema ze Stowarzyszeniem „Zbyszko”. - wystawa zbiorowa „z duszy płynące” z pracami plastycznymi osób niepełnosprawnych – marzec 2020. <p>Uczniowie Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie prezentują swoją twórczość artystyczną poprzez udział w kole tanecznym „Chochliki” oraz kole teatralnym „7 życzeń”. Uczniowie nie brali udziału w konkursach ze względu na ograniczenia powstałe ze względu na COVID – 19. Uczniowie naszej szkoły brali udział w szkolnych konkursach plastycznych. Wszystkie osiągnięcia umieszczane były na Facebook oraz na stronie Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie.</p>
5.1.3.	Promowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w Mistrzostwach Polski,	Osoby niepełnosprawne nie uczestniczyły w Mistrzostwach Polski, Europy, Świata i Igrzyskach Paraolimpijskich ze względu na COVID-19.

	Europy, Świata i Igrzyskach Paraolimpijskich.	
5.1.4.	Promowanie poprzez otwarte konkursy ofert, udziału osób niepełnosprawnych w różnego typu zawodach, turniejach i obozach sportowych.	Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie pod okiem terapeutów brali udział w konkursach plastycznych.
5.1.5.	Umożliwienie osobom z dysfunkcją wzroku korzystania z zasobów Chełmskiej Biblioteki Publicznej oraz usług kulturalno – artystycznych.	Chełmska Biblioteka Publiczna im. M.P. Orsetti świadczyła usługę dostarczenia książek osobom niepełnosprawnym – 204 osobom. Zakupiono również 223 płyty. Ze względu na ograniczenia epidemiczne Chełmska Biblioteka Publiczna nie organizowała w 2020 r. pokazów filmów z komentarzem audiodeskrypcyjnym dla osób z dysfunkcją wzroku. Nie odbyły się także lekcje biblioteczne dla specjalnych grup użytkowników. Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie - Udział uczniów z dysfunkcją wzroku w spektaklach teatralnych oraz pokazach kinowych organizowanych przez Chełmski Dom Kultury i Kino Zorza. Udział uczniów z klas integracyjnych, w tym uczniów z dysfunkcją wzroku w zajęciach Klubu Młodego odkrywcy w Miejskim Domu Kultury w Chełmie w czasie nauczania stacjonarnego.
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
5.3.1.	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach kulturalnych, artystycznych i sportowych. Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 23 zadania/712 osób Środowiskowy Dom Samopomocy – 26 imprez kulturalno – rekreacyjnych, w tym, 1 wycieczka do Hołowna do Krainy Rumianku/227 osób niepełnosprawnych. Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie – brała udział w licznych imprezach, konkursach i festiwalach, w których uczestniczyło ok 144 osób z różnych placówek.

		Muzeum Ziemi Chełmskiej im. W. Ambroziewicza – 20 imprez/160 osób. Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie– 1 zadanie/30 osób
5.3.2.	Liczba zorganizowanych prezentacji prac wykonanych przez osoby niepełnosprawne.	59
5.3.3.	Liczba uczestników w Mistrzostwach Polski/Europy/Świata/Igrzyskach Paraolimpijskich.	0
5.3.4.	Liczba zorganizowanych zawodów, turniejów i obozów sportowych.	3 wydarzenia sportowe
5.3.5.	Liczba osób korzystających ze sprzętu komputerowego, będącego w zasobach Chełmskiej Biblioteki Publicznej, dostosowanego do osób z dysfunkcją wzroku. Liczba wypożyczonych czytaków. Liczba placówek, które wdrożyły rozwiązania w zakresie likwidacji barier w dostępie do dóbr kulturalno – artystycznych.	Chełmska Biblioteka Publiczna posiada specjalistyczne stanowiska dla osób z dysfunkcją wzroku, tworzone w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2013 r. na zadanie pod nazwą „Specjalistyczne stanowisko dla osób z dysfunkcją wzroku”, którego odbiorcami są osoby niewidome i niedowidzące. W ramach projektu utworzono dwa specjalistyczne stanowiska: 1 dla niewidomych i 2 dla niedowidzących. Zakupione zostały specjalistyczne zestawy komputerowe wraz z drukarką brajlowską oraz e-lektory (czytaki), które są wypożyczone wraz z książkami zapisanymi w odpowiednim formacie. Liczba wypożyczeń czytaków w roku 2020 – 18. W placówkach filialnych Chełmskiej Biblioteki Publicznej: Filia Nr 2 (ul. Zachodnia 31) i Filia Nr 3 (ul. 11 Listopada) infrastruktura jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych. W Szkole Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie uczniowie

		z dysfunkcją wzroku korzystają z bogatych zasobów strony internetowej www.wolnelektury.pl . Podczas korzystania z tych zasobów uczeń może dowolnie powiększyć tekst czytanej książki, a także wysłuchać jej jako audiobooka.
6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz tworzenie partnerstwa lokalnego na rzecz osób niepełnosprawnych.		
Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
6.1.1.	Uwzględnienie wśród zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	<p>W ramach konkursów ofert, organizacje pozarządowe w 2020 roku realizowały niżej wymienione zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W zakresie realizacji przedsięwzięć na rzecz zaspokajania zidentyfikowanych potrzeb osób niepełnosprawnych z terenu miasta Chełm. Na realizację zadania pod nazwą: „Prowadzenie zajęć terapii zajęciowej dla osób z niepełnosprawnością po 25 roku życia” udzielono dotacji w kwocie 59 500,00 zł Stowarzyszeniu 25+ Nasza Przyszłość. W ramach zadania od dnia 02 stycznia do 31 grudnia 2020 roku prowadzono zajęcia terapeutyczne dla czterech osób z niepełnosprawnością. W badanym okresie przeprowadzono łącznie 1022 godzin zajęć. Zajęcia były prowadzone od poniedziałku do piątku maksymalnie 7 godzin dziennie nie więcej niż 30 godzin tygodniowo. 2. W otwartym konkursie ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018-2020 kierowanym w 2020 r. do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym, w katalogu zadań zawarto zadanie pod nazwą: „profilaktyka chorób społecznych i cywilizacyjnych (w tym chorób układu krążenia, cukrzyca, nowotworów)

		<p>ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych”.</p> <p>3. Do katalogu zadań w ogłoszonym przez Prezydenta Miasta Chełm w roku 2020 konkursie ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 zostały wpisane zadania pod nazwą:</p> <p>1) upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,</p> <p>2) kształtowanie pozytywnego wizerunku osób zaburzonych psychicznie i przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób.</p>
6.1.2.	Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Chełm na stronie Urzędu Miasta Chełm.	Zgodnie z zapisem przedmiotowa baza została umieszczona na stronie Urzędu Miasta Chełm oraz jest na bieżąco aktualizowana.
6.1.3.	Promowanie działalności organizacji pozarządowych działających dla i na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez umieszczanie informacji na stronie Urzędu Miasta Chełm.	Do Urzędu Miasta Chełm Departamentu Spraw Obywatelskich w ubiegłym roku nie wpłynęły informacje od organizacji pozarządowych działających dla i na rzecz osób niepełnosprawnych do zamieszczenia na stronie internetowej tut. Urzędu.
6.1.4.	Współpraca z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych w obszarze konsultowania aktów prawnych oraz Programów, które mają istotny wpływ na ich	Opiniowanie projektów Uchwał - 4.

	życie. Angażowanie osób niepełnosprawnych i reprezentujących ich organizacji w procesy decyzyjne w instytucji.	
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
6.3.1.	Liczba osób biorących udział w poszczególnych działaniach realizowanych przez organizacje pozarządowe.	75 osób niepełnosprawnych oraz 90 uczestników w Warsztatach Terapii Zajęciowej
6.3.2.	Liczba osób odwiedzających zakładkę na stronie Urzędu Miasta Chełm, w której znajduje się baza organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	Stan na dzień 31 grudnia 2020 r. 15 967 odsłon
6.3.3.	Liczba przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	1 zadanie
6.3.4.	Liczba aktów prawnych/Programów/dokumentów opiniowanych/współtworzonych przez Miejską Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych.	4 uchwały

7. Dążenie do wyrównania szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych.

Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
7.1.1.	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu miasta Chełm.	<p>W Przedszkolach Miejskich (Nr 2 i Nr 8) została przeprowadzona diagnoza potrzeb edukacyjnych dzieci we wszystkich grupach wiekowych. W placówkach prowadzone są zajęcia wspierające rozwój dziecka. W Przedszkolu Miejskim Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi w Chełmie ma miejsce analiza orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinii o pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Dokonuje się również wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka na podstawie obserwacji dzieci, analizy gotowości szkolnej dzieci, opracowuje Indywidualne programy Edukacyjno – Terapeutyczne. Placówki na bieżąco współpracują z Poradnią Psychologiczną nr 1 w Chełmie (konsultacje, wydawanie opinii i orzeczeń).</p> <p>Szkoły Podstawowe również współpracują z Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi funkcjonującymi na terenie miasta Chełm w celu diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów. Wdrażają zawarte w opiniach i orzeczeniach zalecenia, wnioski, które szczegółowo analizowane są podczas spotkań z wychowawcą. W szkołach przeprowadzane są rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, nauczycielami. W placówkach funkcjonują zespoły specjalistów, których zadaniem jest: rozpoznanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka, analiza funkcjonowania szkolnego dziecka, określenie optymalnych metod i form pracy z dzieckiem, opracowanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania uczniów z uwzględnieniem oceny efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom. W oparciu o diagnozę tworzone są Indywidualne Programy</p>

		<p>Edukacyjno – Terapeutyczne uwzględniające przepisy prawa oświatowego.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie przeprowadzono diagnozę pod kątem autyzmu i Zespołu Aspergera – 8 osób w Zespole ds. Autyzmu</p> <p><u>Zostało wydanych 113 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydanych na podstawie wielospecjalistycznych diagnoz w PPP Nr 1 w Chełmie: Niesłyszące – 0, Słabosłyszące – 6, Słabowidzące – 4, Niepełnosprawne ruchowo, w tym z afazją – 8, Niepełnosprawne intelektualnie w stopniu lekkim – 46, Niepełnosprawne intelektualnie w stopniu umiarkowanym – 11, Niepełnosprawne intelektualnie w stopniu znacznym – 2, z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera – 11, Z niepełnosprawnością sprzężoną – 25.</u></p> <p>Wydane zostały również: opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka 3, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania z uwagi na czasowe ograniczenie możliwości uczęszczania do szkoły z powodu stanu zdrowia – 7.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie przeprowadzono diagnozę pedagogiczną dla dzieci i młodzieży na wniosek rodziców lub opiekunów. Przeprowadzono diagnozę logopedyczną do opinii i orzeczeń oraz diagnozę psychologiczną dzieci i młodzieży z terenu miasta Chełm zgłoszonych do poradni przez rodziców i opiekunów prawnych. Prowadzono diagnozę psychologiczną na potrzeby orzecznictwa dzieci niepełnosprawnych, konsultacje i instruktaż dla rodziców na temat procedury wydawania opinii i orzeczeń przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną, branie udziału w zespołach orzekających rozpatrujących złożone wnioski o wydanie opinii lub orzeczenia, przygotowywanie opinii i orzeczeń.</p>
--	--	---

7.1.2.	Realizacja przedsięwzięć mających na celu zwiększenie wśród uczniów tolerancji oraz kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka niepełnosprawnego.	<ul style="list-style-type: none"> - W Przedszkolu Miejskim Nr 2 realizowane są systematycznie bloki tematyczne dotyczące kształtowania tolerancji, empatii wobec osób niepełnosprawnych, z zakresu praw dziecka. Placówka bierze udział w akcjach charytatywnych – Fundacja „Serce dla maluszka”. Realizuje własny program: „Przedszkolak duży czy mały to patriota doskonały”. - W Przedszkolu Miejskim Nr 5 w ramach innowacji pedagogicznej „Zdrowie kochamy więc o nie dbamy” zostały zorganizowane: „Dzień Życzliwości”, „Dzień tolerancji” , „Dzień inwalidów i osób niepełnosprawnych”, „Kolorowe skarpetki – z okazji Dnia osób z zespołem Downa”, „Światowy Dzień Świadomości Autyzmu 2021”. „Dzieci takie jak my – w ramach Dnia Praw Dziecka”. - W Przedszkolu Miejskim Nr 8 są prowadzone systematycznie zajęcia z zakresu poznawania praw dziecka, kształtowania tolerancji, empatii wobec osób niepełnosprawnych. Placówka obchodziła Światowy Dzień Osób Downa – Dzień Kolorowych Skarpetek, brała udział w akcjach na rzecz Hospicjum – Pola Nadziei, zbiórki Charytatywne, zbiórka materiałów na warsztaty terapii zajęciowej. - W Przedszkolu Miejskim Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi zadanie realizowano poprzez: udział dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych w zajęciach dodatkowych (rytmika, j. Angielski, katecheza, korekta), prezentację osiągnięć dzieci na forum grupy, przedszkola, eksponowanie dyplomów i wytworów dzieci, udział w konkursach i uroczystościach przedszkolnych. Placówka zorganizowała Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, jak również brała udział w wielu dydaktycznych programach. - W Szkole Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi uczniowie niepełnosprawni biorą udział w imprezach szkolnych oraz biorą udział w organizacjach szkolnych, m.in.: Dzień Patrona szkoły, Ślubowanie Klas I, Szkolny Koncert Kolęd i Pastorałek, Obchody
--------	--	---

		<p>20-lecia integracji, szkolne koło PCK, Caritas, zbiórki na rzecz potrzebujących. Placówka brała udział w Obchodach Dnia Świadomości Autyzmu (zdalna prelekcja i pokaz filmu połączony z quizem wiedzy, zajęcia warsztatowe: „Ścieżka sensoryczna” i konkurs „wiedzy o Autyzmie”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - W Szkole Podstawowa Nr 2 prowadzone były rozmowy, zajęcia z pedagogiem psychologiem szkolnym. Uczniowie biorą udział w konkursach artystycznych, sportowych, profilaktycznych. - Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi organizuje Dzień Kolorowej Skarpetki oraz Światowy Dzień Autyzmu, jak również „Zabawę walentynkową” dla dzieci ze SPE. Dzieci z niepełnosprawnością włączane są w imprezy szkolne szkoły. - Szkoła Podstawowa Nr 5 zorganizowała akcję szkolną: Dzień Praw Dziecka, Dzień Zdrowia Psychicznego połączony z akcją Przeciw Depresji, Międzynarodowy Dzień Zespołu Downa, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu - dzień na niebiesko. - Szkoła Podstawowa Nr 7 organizuje zajęcia psychoedukacyjne w klasach. Uczniowie biorą udział w konkursach plastycznych na szczeblu międzyszkolnym i powiatowym. - Szkoła Podstawowa Nr 8 realizowała międzynarodowy projekt edukacyjny „Każdy z nas jest inny, równy, wyjątkowy”, „Ósemkowy Dzień Dobrego Słowa. Trzymajmy się razem”. Prowadzone były zajęcia z wychowawcą dotyczące tolerancji, działań wolontariackich i włączania się w akcje charytatywne na rzecz osób niepełnosprawnych. Organizowane były również zajęcia edukacyjne: „Relacje interpersonalne oparte na tolerancji, akceptacji, szacunku”. - Szkoła Podstawowa Nr 11 realizowała Program Wychowawczo – Profilaktyczny uwzględniający tematy budowania poczucia własnej wartości, akceptacji i tolerancji w oparciu o wartości uniwersalne takie jak szacunek, wolność, miłość i przyjaźń.
--	--	--

		<p>- I Liceum Ogólnokształcące zadanie realizowało poprzez zajęcia rewalidacyjne i rozmowy indywidualne z pedagogiem szkoły. Udzielano pomocy psychologiczno – pedagogicznej dziecku niepełnosprawnemu poprzez rozmowy wspierające, mające na celu kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości.</p> <p>- II Liceum Ogólnokształcące realizowało działania rozwijające tolerancję, empatię oraz wiedzę uczniów w tym zakresie. Organizowane były: prelekcje, wykłady, godziny wychowawcze, spotkania ze specjalistami. Placówka wzięła udział w: Szkolnym Dniu Tolerancji, Dniu Praw Ucznia, Dniu praw człowieka, Dniu Świadomości AIDS, Dniu Autyzmu.</p> <p>- W IV Liceum Ogólnokształcącym uczniowie uczestniczyli w zajęciach: Wsparcie na starcie, Wyzwanie edukacyjne w szkole, Niepełnosprawność, Komunikacja interpersonalna i asertywność. Wychowawcy klas podczas godzin wychowawczych wzmacniali poczucie własnej wartości uczniów oraz kształtowali postawę tolerancji uczniów wobec siebie.</p> <p>- Zespół Szkół Technicznych realizował następujące zadania:</p> <p>a) indywidualny program dla ucznia z niepełnosprawnością (autyzm) – Trening Umiejętności Społecznych,</p> <p>b) kampania informacyjna – Prawa dziecka, Prawa człowieka,</p> <p>c) rozpowszechnienie informacji na temat: Całodobowego Telefonu Zaufania i czatu internetowego dla młodzieży w okresie nauczania zdalnego – Rzecznik Praw Dziecka.</p> <p>Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych uczestniczył w zadaniach realizowanych spójnie z programem Wychowawczo – Profilaktycznym.</p> <p>- W Zespole Szkół Ekonomicznych i Mundurowych realizowano m.in. Szkolny Program Adaptacyjno – Integracyjny dla klas 1 obejmujący wspieranie ucznia przez wychowawców</p>
--	--	--

		<p>w nawiązaniu prawidłowych relacji z otoczeniem, kształtowanie integracji z grupą i ze szkołą poprzez m.in. wspólne wycieczki, wyjścia, imprezy i uroczystości, spotkania ze społecznością klasową i szkolną w okresie przed pandemią, a w okresie pandemii zgodnie z bieżącymi możliwościami i procedurami bezpieczeństwa, bieżące omawianie problematycznych sytuacji w klasie, kształtowanie kompetencji emocjonalno – społecznych poprzez wychowawcze zajęcia integracyjne i uczące umiejętności interpersonalnych i interpsychicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych organizował wspólne przedsięwzięcia i akcje na rzecz uświadomienia uczniów na temat funkcjonowania i potrzeb osób niepełnosprawnych. Odbływały się indywidualne rozmowy wspierająco - doradcze, rozwijające sferę wolicjonalno - motywacyjną i własną sprawczość. - Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich uwzględnił w szkolnym Programie wychowawczo-profilaktycznym zajęcia na temat tolerancji i wartości. Uczniowie niepełnosprawni brali udział w praktykach w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskich „Zawodowi.PI” i „Najlepsi, bo profesjonalni”. - Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie prowadził zajęcia profilaktyczne oraz tygodniowe akcje ogólnoszkolne. Organizowano również szkolne konkursy plastyczne i wiedzy. - Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie udzielał wsparcia psychologicznego diagnozowanym dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ich rodzicom i opiekunom. Organizowano zajęcia na temat tolerancji i akceptacji innych osób.
7.1.3.	Rozwijanie umiejętności społecznych wśród	<ul style="list-style-type: none"> - W Przedszkolu Miejskim Nr 5 zorganizowano 2 akcje charytatywne na rzecz dzieci niepełnosprawnych: „Serce dla Serc”, „Podaruj kwiatuszka dla serduszka”.

	<p>dzieci niepełnosprawnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W Przedszkolu Miejskim Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi w grupach integracyjnych organizowano zajęcia integrujące grupę przedszkolną i ułatwiające dziecku niepełnosprawnemu wejście i integrację w grupie. Dzieci niepełnosprawne brały udział we wszystkich imprezach i wydarzeniach przedszkolnych (w tym w formie zdalnej). - W Szkołach Podstawowych i w Szkołach Średnich uczniowie niepełnosprawni: <ul style="list-style-type: none"> a) brali czynny udział w wydarzeniach społecznych i kulturalnych organizowanych na terenie szkoły i poza szkołą, b) byli zaangażowani w pracę organizacji szkolnych, c) brali udział w zajęciach edukacyjnych i warsztatowych, projektach edukacyjnych, współuczestnictwo w działaniach na rzecz społeczności klasowej, szkolnej i działalności charytatywnej, d) brali udział w turniejach, rozgrywkach, zawodach sportowych. <p>Pozwala to na doskonalenie kompetencji społecznych pozwalających zbudować pozytywny obraz samego siebie, kształtowanie umiejętności współżycia i współpracy oraz komunikowania, uczenie przewidywania konsekwencji swoich zachowań, uczenie kontroli wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie, stymulowanie rozwoju funkcji poznawczych, budowanie systemu wartości, radzenie sobie z porażkami, przyjmowanie ról w grupie.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestniczyli w szkolnych konkursach plastycznych, - uczestniczyli w wydarzeniach społecznych organizowanych na terenie szkoły „Akcja Sprzątania Świata”, - brali udział w zajęciach edukacyjnych i warsztatowych,
--	----------------------------------	--

		<p>- brali udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne, Organizowany był Trening Umiejętności Społecznych (TUS) dla dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie uczniowie z niepełnosprawnością angażowani byli w proces wyboru szkoły oraz zawodu. Organizowano zajęcia indywidualne i grupowe zwiększające kompetencje społeczne dzieci i młodzieży. Dzieci z niepełnosprawnością brały udział w terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej.</p>
7.1.4.	<p>Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dziecku niepełnosprawnemu.</p>	<p>Realizacja tego zadania w przedmiotowych placówkach odbywa się poprzez udzielanie pomocy stałej, doraźnej lub cyklicznej (w zależności od placówki).</p> <p>- <u>Pomoc stała</u> realizowana jest poprzez zajęcia indywidualne z uczniem, prowadzone systematycznie, według zaplanowanego planu oddziaływań dostosowanych do potrzeb konkretnego ucznia. Udział młodzieży w zajęciach rewalidacyjnych (oligofrenopedagog, surdopedagog, tyflopodagog), specjalistycznych: zajęcia o charakterze terapeutycznych (psycholog, pedagog), zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne (psycholog), zajęcia dla uzdolnionych (nauczyciele przedmiotowi), zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (nauczyciele przedmiotowi), zajęcia rehabilitacyjne;</p> <p>- <u>Pomoc cykliczna</u> - zajęcia realizowane w poszczególnych zespołach klasowych, tematyczne zgodne z planem pracy wychowawcy, programem wychowawczo – profilaktycznych szkoły: zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się (nauczyciele przedmiotowi, pedagog), zajęcia warsztatowe (edukacyjne, profilaktyczne, zajęcia na godzinach wychowawczych), porady i konsultacje (nauczyciele przedmiotowi), wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wspomagający, nauczyciele rewalidacji; dla rodziców – prelekcje zgodne z programem wychowawczo – profilaktycznym, porady</p>

		<p>i konsultacje dla rodziców (wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, specjaliści);</p> <p>- <u>Pomoc doraźna</u> - oddziaływania związane z aktualną potrzebą ucznia, grupy uczniów i ich rodzin o charakterze wspierającym, wychowawczym, mediacyjnym.</p> <p>Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest realizowana zarówno poprzez rozpoznawanie potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz rehabilitacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych (wielospecjalistyczna diagnoza), udzielanie porad i konsultacji rodzicom i opiekunom dziecka, jak i poprzez działania terapeutyczne.</p> <p>W przedszkolu Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi realizowano zajęcia o charakterze rewalidacyjnym (z pedagogiem specjalnym, logopedą, psychologiem, rehabilitantem). Ponadto dzieci biorą udział w hipoterapii.</p>
7.1.5.	Włączenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w masową działalność instytucji kulturalnych.	<p>Realizacja tego zadania odbywa się poprzez zapewnienie udziału dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiermasze świąteczne, konkursy, koncerty, akcje charytatywne, - uczestnictwo w zajęciach pozaszkolnych organizowanych przez kluby sportowe, Chełmski Dom Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, - wyjścia do kina, biblioteki publicznej, teatru, muzeum, organizowanie wycieczek szkolnych - W Zespole Szkół Technicznych z uwagi na sytuację epidemiologiczną uczniowie uczestniczyli w edukacji kulturalnej w formie on-line na lekcji wychowawczej, języku polskim i wiedzy o kulturze, - w Zespole Szkół Budowlanych i Geodezyjnych zorganizowano Akcję „Szkoła do Hymnu”, w czasie której zaśpiewano Mazurka Dąbrowskiego online.
7.1.6.	Zapewnienie możliwie optymalnych warunków	<p>Realizacja tego zadania w niżej wymienionych placówkach przebiegała następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w Przedszkolach Miejskich prowadzona jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna ze

	<p>rozwoju i rehabilitacji oraz poradnictwa psychopedagogicznego.</p>	<p>specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie, a także zajęcia wspierające dziecięta prowadzone przez nauczycieli podczas zajęć indywidualnych i w małych zespołach. Zajęcia prowadzone są również przez logopedę, pedagoga specjalnego, psychologa, rehabilitanta, hipoterapię,</p> <ul style="list-style-type: none"> - W Szkole Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi uczniowie niepełnosprawni podlegają diagnozie wstępnej opartej na dokumentacji ucznia i zaleceniach zawartych w Orzeczeniu o Potrzebie Kształcenia Specjalnego, obserwacji pedagogicznej, wywiadach z rodzicami. Na podstawie opracowanej przez zespół Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia zespół ten opracowuje Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczniowie niepełnosprawni zostali wyposażeni w podręczniki i pomoce dostosowane do ich możliwości, sprzęt specjalistyczny wspomagający pracę z uczniami np. z deficytem wzroku. Dla uczniów z niepełnosprawnościami zorganizowano zajęcia dodatkowe: koło kulinarne, zajęcia z j. Niemieckiego, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, koło arteterapii, klub Młodego Odkrywcy, zajęcia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej „Młodszy ratownik szkolny”, - w Szkole Podstawowej Nr 2 uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego oraz specjalistów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie. Szkoła udziela wsparcia i pomocy rodzicom w uzyskaniu dla dziecka dodatkowej pomocy, w tym, dodatkowych zajęć specjalistycznych w instytucjach pozaszkolnych poprzez wskazanie osób/instytucji mogących takich porad udzielać, - Szkoła Podstawowa Nr 4 zapewnia możliwie optymalne warunki rozwoju i rehabilitacji oraz poradnictwa psychopedagogicznego w ramach zajęć rewalidacyjnych i zajęć
--	---	---

		<p>z pomocy psychologiczno – pedagogicznej,</p> <ul style="list-style-type: none">- w Szkole Podstawowej Nr 5 uczniowie objęci byli bieżącym wsparciem psychopedagogicznym na terenie szkoły w zależności od potrzeb, <p>w Szkole Podstawowej Nr 7 uczniowie objęci byli rehabilitacją ruchową według wskazań lekarza. Każdy uczeń miał opracowany Indywidualny Program Usprawniania Ruchowego. Organizowano również poradnictwo wychowawcze dla nauczycieli i rodziców uczniów niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none">- w Szkołach Średnich prowadzone były zajęcia rewalidacyjne oraz rehabilitacyjne, organizowano spotkania z pedagogiem. W IV Liceum Ogólnokształcącym w czasie zajęć przedmiotowych wykorzystywano sprzęt w postaci: powiększalników oraz lupy elektronicznej dla uczniów słabowidzących i z niepełnosprawnością sprzężoną, wzmacniacza głosu na lekcji dla uczniów słabosłyszących i z niepełnosprawnością sprzężoną. Uczniowie z autyzmem i zespołem Aspergera korzystali z tabletów lub komputerów osobistych na lekcjach. Dbano o niski poziom hałasu podczas zajęć w przypadku uczniów słabosłyszących z implantami. Korzystano ze wsparcia specjalistów szkolnych oraz pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie. <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie dostosowano program nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka niepełnosprawnego (m.in.: dostosowanie warunków lokalowych do potrzeb dziecka niepełnosprawnego ruchowo – winda w szkole, udzielanie każdemu dziecku pomocy rewalidacyjnej, zapewnienie zajęć rehabilitacyjnych na terenie ośrodka, współpraca z innymi specjalistami: psychiatra, neurolog, lekarz rodzinny).</p>
--	--	--

7.1.7.	Uwzględnianie osób niepełnosprawnych w doskonaleniu umiejętności zawodowych.	W szkołach podstawową formą realizacji tego zadania był udział szkolnego doradcy zawodowego, przeprowadzenie ankiet, kwestionariuszy dotyczących predyspozycji zawodowych, zainteresowań, możliwości, zdolności z uwzględnieniem dysfunkcji zdrowotnych i intelektualnych. Szkoły średnie brały udział w praktykach zawodowych w projektach unijnych, w kursach, zajęciach dodatkowych, w zajęciach zawodoznawczych, oraz warsztatach kariery zawodowej.
7.1.8.	Wspieranie środowiska rodzinnego osób niepełnosprawnych. Prowadzenie różnorodnych form wsparcia dla rodzin.	<p>W Przedszkolach Miejskich rodzice dzieci o specjalnych potrzebach wspierani są przez nauczycieli oraz pedagogów – terapeutów poprzez konsultacje indywidualne. Rodzice uzyskują również wsparcia podczas spotkań zespołu do spraw pomocy psychologiczno – pedagogicznej, podczas indywidualnych rozmów z dyrektorem, wicedyrektorem, nauczycielami, specjalistami w ramach porad i konsultacji.</p> <p>W Szkołach Podstawowych prowadzone są indywidualne konsultacje dla rodziców z pedagogiem wspomagającym, psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym. Prowadzone są działania psychoedukacyjne na zebraniach rodziców dotyczące wsparcia w procesie wychowania dzieci niepełnosprawnych. Ze względu na stan epidemiczny prowadzone są konsultacje dla rodziców w formie on- line.</p> <p>W Szkołach Średnich prowadzone są rozmowy z rodzicami, opiekunami w ramach konsultacji i porad indywidualnych (stacjonarnie i on-line). Rodzice informowani są o możliwości korzystania z porad i konsultacji w poradni psychologiczno – pedagogicznej.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie zadanie realizowano na podstawie: spotkań warsztatowo – edukacyjnych, konsultacji dla rodziców, konsultacji psychiatrycznych, konsultacji psychologiczno – pedagogicznych po diagnozie, konferencji naukowo – szkoleniowych, porad dla rodziców. Poradnia zorganizowała Ogólnopolski Tydzień Bezpłatnych Konsultacji w zakresie Integracji</p>

		<p>sensorycznej (OTBK –SI) dla wszystkich zainteresowanych rodziców.</p> <p>Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie prowadził porady i konsultacje z rodzicami osób z niepełnosprawnością, jak również terapie rodzin.</p>
7.1.9.	Zaangażowanie rodziców w działania na rzecz placówki oświatowo – wychowawczej.	<p>Rodzice biorą udział w następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcje charytatywne, - wakacje, wycieczki, obchody organizowane w placówkach, imprezy szkolne i pozaszkolne, - Rada Rodziców.
7.1.10.	Doskonalenie umiejętności zawodowych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	<p>W Przedszkolach Miejskich nauczyciele stale podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, kursach i webinarium związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci.</p> <p>W Szkołach Podstawowych nauczyciele biorą udział w szkoleniach, konferencjach na temat metod i sposobów udzielania uczniowi efektywnych form pomocy.</p> <p>W Szkołach Średnich nauczyciele biorą udział w szkoleniach, webinarium, kursach, konferencjach.</p> <p>W Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie nauczyciele brali udział w: warsztatach, kursach doskonalących i konferencjach w formie online, szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych mających na celu doskonalenie warsztatu w zakresie pracy z dziećmi i uczniami ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi.</p>
7.1.11.	Współpraca między szkołami, organizacjami pozarządowymi, a rodzinami na rzecz edukacji	<p>Przedszkole Miejskie Nr 8 współpracuje z Niepubliczną Szkołą Razem, Caritas Archidiecezji Lubelskiej, Domem Pomocy Społecznej w Nowinach, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, Akademią Małego Dziecka przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej,</p>

	włączającej.	<p>Warsztatem Terapii Zajęciowej - Ośrodek Pomocy Osobom Niepełnosprawnym. Przedszkole Miejskie Nr 2 współpracuje podobnie jak Przedszkole Nr 8 z Domem Pomocy Społecznej w Nowinach, jak również m.in. ze Stowarzyszeniem „Tak Niewiele”, Fundacją Ewy Błaszczuk „Pomaganie przez ubieranie”, ze Stowarzyszeniem „Życie z chorobą nie musi być smutne” im. Karoli Majewskiej przy współpracy z Miejskiego Domu Kultury.</p> <p>Placówki dodatkowo współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Nr 1 w Chełmie.</p> <p>Szkoły Podstawowe współpracują z Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi. Szkoła Podstawowa Nr 2 dodatkowo współpracowała z Fundacją „Świat według Ludwika Braille’a”. W ramach zadania szkoła otrzymała broszury informacyjne wzbogacone dodatkowo alfabetem Braille’a, zawierającą wskazówki i informacje w jaki sposób poprawnie postępować gdy w przestrzeni publicznej spotkamy osobę z dysfunkcją narządu wzroku.</p> <p>Szkoły Średnie współpracują również z Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi. Zespół Szkół Technicznych współpracował z Chełmskim Ośrodkiem Wsparcia Bliźniego Caritas, z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie, z Polskim Czerwonym Krzyżem w Chełmie oraz ze Stowarzyszeniem na rzecz osób potrzebujących „Przytulisko” w Chełmie. IV Liceum Ogólnokształcące współpracowało z Centrum Medycznym MARMED NZOZ w Chełmie – terapia młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera. I Liceum Ogólnokształcące współpracowało z Amnesty International odnośnie zapobiegania naruszeniom praw człowieka poprzez wszelkie pokojowe działania.</p>
--	--------------	---

Wskaźniki osiągnięcia celu:		
7.3.1.	Liczba dzieci objęta nauczaniem indywidualnym .	99
7.3.2.	Liczba przedsięwzięć/programów/ akcji informacyjnych mających na celu zwiększenie wśród uczniów tolerancji oraz kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka niepełnosprawnego.	165
7.3.3.	Liczba utworzonych klas integracyjnych w szkołach.	22 klasy integracyjne 2 klasy z edukacją włączającą
7.3.4.	Liczba udzielonych porad i konsultacji w zakresie wsparcia psychologicznego dziecku niepełnosprawnemu	990
7.3.5.	Liczba przedsięwzięć i imprez edukacyjnych w których uczestniczyli uczniowie niepełnosprawni.	163
7.3.6.	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z rehabilitacji.	124

7.3.7.	Liczba osób niepełnosprawnych doskonalących umiejętności zawodowe.	55
7.3.8.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy z rodzicami.	66
7.3.9.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych w szkołach przez organizacje społeczne, fundacje oraz jednostki administracji publicznej.	30
7.3.10.	Liczba osób pracujących z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe.	131
7.3.11.	Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przy współpracy szkoły, organizacji pozarządowych i rodziców.	21

8. Zapewnienie dostępu do informacji i usług osobom z niepełnosprawnością.

Nr działania	Działania	Zwięzła charakterystyka realizowanych zadań
8.1.1.	Zwiększenie dostępności do informacji o	W roku 2020 - 2 artykuły prasowe, dotyczące podejmowanych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz systematyczne publikacje dot. przedmiotowych działań na

	<p>zasadach i możliwościach uzyskiwania pomocy przez osoby niepełnosprawne, rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu.</p>	<p>stronie internetowej oraz na profilu Facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie.</p> <p>Informacje o usługach i instrumentach rynku pracy skierowane między innymi do osób niepełnosprawnych dostępne są na stronie Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie www.pupchelm.pl Strona internetowa zawiera wersję dla niesłyszących i wersję kontrastową. Osoby niepełnosprawne mają możliwość osobistego i telefonicznego kontaktu z przeszkolonym pośrednikiem pracy do obsługi osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.</p> <p>Informacje dotyczące Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Chełm oraz koordynatora do spraw dostępności dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Chełm w zakładce: Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>We wrześniu 2020 r. Urząd Miasta Chełm podpisał porozumienie o współpracy (testowanie modelu „mobilny Urzędnik”) z Fundacją Partycypacji Społecznej z siedzibą w Poznaniu, na podstawie którego opracowano regulamin pracy „Mobilnego Urzędnika” w Urzędzie Miasta Chełm. Z powyższego regulaminu wynika, iż usługa „Mobilny Urzędnik” realizowana jest od stycznia 2021 r., której zadaniem jest obsługa uprawnionych klientów poza siedzibą urzędu.</p>
8.1.2.	<p>Powołanie Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych.</p>	<p>Stanowisko Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych od wielu lat funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie.</p> <p>W 2019 r. został powołany Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Chełm.</p>

8.1.3.	Opracowywanie informacji i ogłoszeń w sposób łatwy do zrozumienia oraz umożliwienie równego dostępu do informacji.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na bieżąco opracowuje informacje i ogłoszenia w sposób łatwy do zrozumienia. Zamieszczanie na stronach internetowych Urzędu Miasta Chełm deklaracji dostępności zgodnie z ustawą o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, która jest na bieżąco aktualizowana.
8.1.4.	Szkolenie pracowników w zakresie kontaktów z osobami niepełnosprawnymi i wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce.	Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie: w roku 2020 nie uczestniczono w szkoleniach zewnętrznych. Szkolenie online - 1. Szkolenia wewnętrzne prowadzone przez Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych na bieżąco. Częstotliwość raz na kwartał lub częściej w przypadkach, gdy jest to podyktowane potrzebami osób niepełnosprawnych lub pracowników. Podwyższanie kwalifikacji zawodowych przez pracowników Zespołu Obsługi Dofinansowań Dla Osób z Niepełnosprawnością, w tym kurs języka migowego. Środowiskowy Dom Samopomocy: Zajęcia i szkolenia zorganizowane w 2020 r. dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem Domu były przedmiotem szkoleń wewnętrznych przeprowadzonych przez zatrudnioną kadre.
8.1.5.	Zapewnienie dostępu do informacji dotyczących wyborów i referendów oraz zapewnienie w nich udziału osób z niepełnosprawnością.	W roku 2020 zostały przeprowadzone wybory Prezydenta RP (II tury) Uprawnienia wyborców niepełnosprawnych, przewidziane były w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy oraz ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. <u>W związku z tym wyborcy niepełnosprawni :</u> 1) wpisani do rejestru wyborców w Mieście Chełm mieli prawo do uzyskiwania informacji

		<p>o: terminie wyborów oraz godzinach głosowania; właściwym dla siebie obwodzie głosowania; lokalach obwodowych komisji wyborczych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego; warunkach dopisania wyborcy niepełnosprawnego do spisu wyborców w wybranym przez niego obwodzie głosowania na obszarze gminy właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania; komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach; warunkach oraz formach głosowania.</p> <p>2) mogli głosować korespondencyjnie. Wyborca niepełnosprawny mógł prosić o dołączenie do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.</p> <p>3) mogli głosować przez pełnomocnika wówczas gdy posiadali orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego,</p> <p>4) Urząd Miasta Chełm umożliwił osobom niepełnosprawnym nieodpłatne skorzystanie z samochodu w celu dowiezienia do Obwodowej Komisji Wyborczej.</p>
Wskaźniki osiągnięcia celu:		
8.3.1.	Liczba osób korzystających z doradztwa podczas dodatkowych dyżurów Zespołu do Obsługi PFRON, liczba zamieszczonych informacji dot. możliwości uzyskania pomocy przez osoby niepełnosprawne na stronie	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:</p> <p>1. Pełnomocnik Dyrektora do spraw Osób Niepełnosprawnych – 124 osoby oraz 60 rozmów telefonicznych.</p> <p>2. Pracownicy Zespołu Obsługi Dofinansowań Dla Osób z Niepełnosprawnością - 65 osób oraz 30 rozmów telefonicznych.</p>

	Urzędu Miasta Chełm, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie oraz na portalu społecznościowym.	<p>Łącznie 279 porad.</p> <p>Informacje dotyczące Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Chełm oraz koordynatora ds dostępności dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Chełm w zakładce: Pełnomocnik Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Informacje dotyczące „Mobilnego Urzędnika w Mieście Chełm zostały zamieszczone na stronie Urzędu Miasta Chełm w aktualnościach, na Facebook Miasta Chełm, w prasie lokalnej oraz w radio BON TON.</p>
8.3.2.	Liczba zgłoszonych wniosków przez osoby z niepełnosprawnością.	<p>Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wpłynęły wnioski dot.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Programu „Aktywny samorząd” - 5 (brak dofinansowania do zakupu samochodu). 2. Turnusy, bariery w komunikowaniu się - 1 (zbyt małe dofinansowanie w stosunku do kosztów). <p>Do Pełnomocnika Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Chełm wpłynęło 3 pisma/telefony ws niepełnosprawności (m.in. w sprawie likwidacji barier architektonicznych, pomoc w uzyskaniu pracy).</p>
8.3.4.	Liczba przeszkolonych osób w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnością.	<p style="text-align: center;">Miejski Ośrodek Pomocy rodzinie - 3</p> <p style="text-align: center;">Środowiskowy Dom samopomocy: W szkoleniach zewnętrznych uczestniczyło 2 pracowników, natomiast w szkoleniach zorganizowanych na terenie placówki wzięło udział łącznie 32 osoby.</p>
8.3.5.	Ilość osób zgłaszających potrzebę transportu do lokalu wyborczego/ilość lokali wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	<p>Z potrzeby transportu do lokalu wyborczego w roku sprawozdawczym, skorzystało 6 osób niepełnosprawnych.</p> <p>18 z 36 lokali wyborczych zostało dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>

III. Podsumowanie

Głównym źródłem finansowania, wymienionych w informacji działań były środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ich uzupełnienie stanowiły środki pochodzące z budżetu Miasta, w tym jednostek organizacyjnych Miasta oraz środki z innych źródeł – programów celowych PFRON oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Analiza podjętych działań zawartych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na terenie miasta Chełm na lata 2019 – 2023 za 2020 r. pozwala na stwierdzenie, że cele szczegółowe Programu w zdecydowanej większości jego zapisów zostały w roku sprawozdawczym realizowane. Wpłynęło to na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie im warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wobec tej grupy poprzez integrację.

Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną (COVID-19) działania zawarte w przedmiotowym programie były częściowo ograniczone w realizacji. Zadania nie wymagające udziału uczestników/osób niepełnosprawnych/rodziców w systemie stacjonarnym były realizowane w systemie on-line.

II ZASTĘPCA PREZYDENTA

MIASTA CHEŁM

/-/ Dorota Cieślik